

ספרי' – אוצר החסידים – ליובאוויטש

התוועדות

כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבנ"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

ש"פ במדבר, מבה"ח וער"ח סיון, ה'תשל"ו

חלק א – יוצא לאור לש"פ במדבר, ב' סיון, ה'תשפ"ד

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים וארבע לבריאה

שנת השבעים וחמש לנשיאות כ"ק אדמו"ר זי"ע

בס"ד.

פתח דבר

לקראת ש"פ במדבר, ב' סיון הבעל"ט, הננו מוציאים לאור חלק ראשון מהתוועדות ש"פ במדבר, מבה"ח וער"ח סיון ה'תשל"ו, הנחה בלתי מוגה (חלק שני י"ל לחג השבועות).

*

בתור הוספה — מכתב (תדפיס מכרכי אגרות-קודש שמכינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

ער"ח סיון, חודש השלישי, ה'תשפ"ד
שנת השבעים וחמש לנשיאות כ"ק אדמו"ר זי"ע
ברוקלין, נ.י.

©

Published and Copyright 2024 by

LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 | Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

info@lahak.org • <http://www.lahak.org>

The Kehot Logo is a registered trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.

5784 • 2024

Printed in the United States of America

נדפס בדפוס

CH Print & Ship

478 Albany Ave. Brooklyn N.Y. 11203

(718) 771-5000

נסדר והוכן לדפוס

על ידי חיים שאול בן חנה

בדפוס „ועד הנחות בלה"ק"

(718) 604-2610

נדפס בסיוע ולזכות יצחק בן לאה וזוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחתם שיחיו

בס"ד. שיחת ש"פ במדבר, מבה"ח וער"ח סיון, ה'תשל"ו.

בלתי מוגה

א. פרשת במדבר קשורה עם חג השבועות (היו"ט שענינו הוא הנקודה והתוכן של חודש סיון), כדאיתא בטורי' (ע"פ תקנת הגאונים, מיוסד על דברי הגמרא במסכת מגילה²) ש"לעולם קורין פרשת במדבר סיני קודם עצרת", כפי שנקרא חג השבועות בלשון חכמים³ (ואף שלפעמים קורין גם פ' נשא קודם שבועות, אין זה בהכרח, ולא כמו פ' במדבר ש"לעולם" קורין אותה קודם שבועות).

ובהקדמה — שאע"פ שהטעם שקורין במדבר לפני עצרת הוא "כדי שלא להסמיך הקללות שבבחוקותי לעצרת"⁴, הרי כיון שכל דבר אינו במקרה אלא בהשגחה פרטית (כתורת הבעש"ט⁵), הנה מזה שבפועל מפסיקים בפ' במדבר, מובן, שפ' במדבר שייכת לחג השבועות⁶.

וכמובן גם בפשטות, שהרי מצד ההפסק מענין התוכחה כשלעצמו, מספיק ההפסק בפרשת ערכין [ואפילו אם ההפסק צ"ל בשבת בפ"ע, היתה יכולה להיות חלוקת הפרשיות באופן אחר] — שפרשת ערכין תהי' התחלת הפרשה הבאה], וכיון שמפסיקים בפ' במדבר דוקא, וקורין אותה בשבת שלפני חג השבועות, עכצ"ל, שיש גם שייכות בין פרשת במדבר עצמה לחג השבועות. ולכן צריכה להיות בזה גם הוראה מיוחדת.

ב. והענין בזה:

ענינו של חג השבועות הוא — "זמן מתן תורתנו" (אע"פ שהכתוב לא תלה חג זה ביום מתן תורה, שהרי קביעותו — "פעמים בחמשה פעמים בששה פעמים בשבעה"⁸, כמבואר בשו"ע אדה"ז⁹).

והשייכות של פרשת במדבר עם מ"ת מובנת בפשטות — כי, בהתחלת הפרשה נאמר "במדבר סיני באוהל מועד", ששניהם קשורים עם מ"ת: "סיני" — שמו של ההר שעליו ניתנה התורה לישראל (לאחרי שאמרו

וער"ח סיון תשכ"ב בתחלתה (תו"מ חל"ג ע' 461). וש"נ.

(7) וכמו לפי הדעות שמסיימים קריאת התורה אחת לשלש או שלש וחצי שנים (נסמן בתו"מ חע"ח ע' 101) — שחלוקת הפרשיות היא באופן אחר.

(8) ר"ה ו, ב.

(1) או"ח סתכ"ח.

(2) לא, ב.

(3) ראה שו"ע אדה"ז או"ח רסתצ"ד. וש"נ.

(4) תוס' שם.

(5) ראה כש"ט בהוספות סקע"ט ואילך.

וש"נ.

(6) ראה גם שיחת ש"פ במדבר, מבה"ח

נעשה ונשמע⁹), וכידוע¹⁰ הדיוק במאמר המשנה¹¹ "משה קיבל תורה מסיני" (ולא נאמר שקיבל תורה מהקב"ה), כיון ש"סיני" קשור עם ענין התורה, כדאיתא בגמרא¹² "מאי הר סיני, הר שירדה שנאה לאומות העולם עליו" (שכולל גם שנאה לכל עניני העולם, מלשון העלם כו'¹³), ונוסף על הענין השלילי (ירדה שנאה כו') שהוא בכחי' סור מרע — מבואר בגמרא שם בכי' "הר סיני" גם ענינים שהם בכחי' "עשה טוב", הקשורים עם המעלות של בני" (עם סגולה, "אשר בחר בנו מכל העמים"), וכן איתא במדרש¹⁴ "סולם (שקשור גם עם ענין התפלה¹⁵) זה סיני, אותיות דדין הוא אותיות דדין"; ו"אוהל מועד" — כמובא בפירוש רש"י¹⁶ שמשווקם המשכן "לא נדבר (הקב"ה) עמו (עם משה) עוד אלא מאוהל מועד",

ועד שמצינו שכל התורה ומצוותי' נאמרו בסיני ונשנו באוהל מועד¹⁷ (ואח"כ 'נשתלשו בערכות מואב'¹⁷ — שקשור עם הענין ד"אוריאל תליתאי"⁹).

אך עדיין צריך ביאור בנוגע לשייכות של "מדבר" למ"ת — שהרי שם הפרשה אינו "במדבר סיני באוהל מועד", ואפילו לא "במדבר סיני" (כפי שיש פרשיות ששם מב' תיבות, כמו פרשת "וזאת הברכה"), אלא רק "במדבר".

ג. ויובן בהקדם השאלה הידועה בנוגע לחידוש של מתן תורה¹⁸: אמרו רז"ל¹⁹ "מימיהן של אבותינו לא פרשה ישיבה מהם, היו במצרים ישיבה עמהם וכו'", ועוד לפני²⁰, "אברהם אבינו זקן ויושב בישיבה הי", וכן יצחק ויעקב, וא"כ מהו החידוש של מתן תורה? ועד"ז נשאלת השאלה בנוגע לטענת המלאכים בשעת מ"ת שאמרו לפני הקב"ה: "חמודה גנוזה שגנוזה לך .. אתה מבקש ליתנה לבשר ודם"²⁰ — הרי עוד לפני²⁰ היתה כבר התורה למטה, אצל אברהם, ועד"ז אצל בני" בהיותם במצרים, ובפרט לאחר מרה וכו', וא"כ מהו החידוש שעכשו במ"ת "אתה מבקשה ליתנה לבשר ודם"?

והביאור בזה — שהחידוש דמ"ת הוא שהתורה נתנה "במדבר": אצל אברהם היתה אמנם כל התורה (גם הענין ד"סיני", מקור

9) שבת פח, א. 15) ראה זהר ח"א רסו, ריש ע"ב. ח"ג.
 10) ראה גם תו"מ ח"פ ע' 328. וש"נ.
 11) אבות רפ"א.
 12) שם פט, סע"א (ובפרש"י).
 13) ראה לקו"ת שלח לו, ד. ובכ"מ.
 14) ב"ר פס"ח, יב.
 15) שבת פח, ב.
 16) תשא לג, יא.
 17) חגיגה ו, ריש ע"ב. וש"נ.
 18) ראה גם תו"מ ח"פ ע' 260. וש"נ.
 19) יומא כח, ב.
 20) שבת פח, ב.

התורה), אבל היתה זו התורה כפי שהיא למעלה, במתיבתא דרקייע ומתיבתא דקוב"ה²¹, וכמודגש בכך שהתורה לא פעלה בעולם, שעניני העולם לא נעשו חפצא של קדושה, שלכן הוצרך להיות הענין ד"שים נא ידך תחת ירכי"²², כיון שמלבד מצות מילה לא הי' בעולם חפץ גשמי של קדושה (כמשנ"ת בארוכה במ"א²³);

ואילו במ"ת נתחדש שלא זו בלבד שהתורה פועלת למטה בעולם, אלא יתירה מזה — שניתנה (כדיוק הלשון "מתן תורה") דוקא למטה, — ועד ש"לא בשמים היא"²⁴, וע"ד "נצחוני בני"²⁵, שזהו לא רק ביחס להקב"ה, אלא גם ביחס למלאכים, שטענו "תנה הודך על השמים"²⁶ (היפך הענין ד"לא בשמים היא") — כפי שהשיב משה למלאכים: "תורה .. מה כתיב בה, אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים"²⁷ .. למצרים ירדתם וכו"²⁰, שזהו מקום ירוד שהוא בכחי' מדבר.

ד. ויש להוסיף ולבאר דברי הגמרא בנוגע לטענת המלאכים ש"אמר לו הקב"ה למשה החזיר להן תשובה וכו"²⁰:

לכאורה אינו מובן²⁸: כיון שהקב"ה החליט ליתן את התורה למטה, בודאי הי' לו טעם והסברה על זה, וא"כ, הי' יכול הקב"ה בעצמו להחזיר להן תשובה, ולמה "אמר לו הקב"ה למשה החזיר להן תשובה"? ויתירה מזה, שמלכתחילה אינה מובנת טענת המלאכים — שהרי גם הם למדו תורה וידעו שכתוב בה "אנכי גו' אשר הוצאתיך מארץ מצרים", והרי הם לא ירדו למצרים!?

אך הענין הוא — שהחידוש בנתינת התורה למטה הוא בנוגע למעמד ומצב ש"למצרים ירדתם" כפי שהוא אצל משה בהיותו בשר ודם, והיינו, לא כפי שהקב"ה נמצא במצרים, וגם לא כפי שמלאכים נמצאים במצרים [כמובן מזה שהי' שם המלאך המשחית²⁹, ומכ"ש בנוגע לשאר מלאכים], שכן, הן אמת שהעובדה שהקב"ה נמצא במצרים הו"ע בלתי-רצוי כו', "א' געוואלד" ... אבל זהו בחי' מצרים (מיצרים וגבולים) דקדושה, ועד"ז מה שמלאכים נמצאים במצרים (שזהו בגלל שהקב"ה נמצא במצרים), הרי זה מיצרים וגבולים דקדושה; ואילו הענין דמ"ת הוא במעמד ומצב ד"למצרים ירדתם" כפי שהוא בנוגע ליהודי שגופו

(21) ראה זח"ב עדר, סע"א ואילך. (26) תהלים ת, ב. וראה שבת שם.
 (22) חיי שרה כד, ב. (27) יתרו כ, ב.
 (23) ראה גם תר"מ חע"ב ע' 315. וש"נ. (28) ראה גם תר"מ חע"ד ע' 193. וש"נ.
 (24) נצבים ל, יב. וראה ב"מ נט, ב. (29) ראה בא יב, יג. שם, כג. פרש"י שם, כב.
 (25) ב"מ שם.

נמצא במצרים, ולכן "אמר לו הקב"ה למשה החזיר להן תשובה", כיוון שנוגע כאן מעמדו ומצבו של יהודי שנמצא למטה במצרים.

וזהו גם המשך הדברים בגמרא "למצרים ירדתם.. יצר הרע יש ביניכם" — שהכוונה היא לירידה למצרים באופן שקשור עם מעמד ומצב ש"יצה"ר יש ביניכם", כפי שהוא אצל נשמה בגוף דוקא.

ובהקדמה — שגם אצל מלאכים שייך הענין של יצה"ר, דאל"כ, אין מקום לטענתם "תנה הדרך על השמים", שהרי ידעו שציווי התורה שייכים לאלו ש"יצה"ר יש ביניכם",

[ועד"ז בנוגע לענין ד"אב ואם יש לכם", ששייך גם אצל מלאכים (דאל"כ, אין מקום לטענתם כו') — ע"פ המבואר בתניא³⁰ שחכמה ובינה הם אב ואם שמהם נולדים המדות, ומזה מובן שהמלאכים שהם בבחי' המדות יש להם אב ואם, שהם המלאכים שבבחי' המוחין],

וכמובן גם מהמבואר³¹ אודות החילוק שבין מלאכים ונשמות בגופים, שמלאכים עומדים תמיד בביטול גדול לאלקות, משא"כ נשמות בגופים שזקוקים להתבוננות כו' — דלכאורה אינו מובן: הצורך בענין הביטול הוא למטה דוקא, אצל נשמה בגוף, שצריך לבטל את החלל השמאלי שבלב כו', משא"כ בנוגע לחלל הימני לא שייך ענין של ביטול, כיון שמלכתחילה אינו מציאות בפ"ע כו', וא"כ, מהו הענין שמלאכים הם בביטול תמידי, בה בשעה שכל מציאותו של מלאך היא היותו שליח כו'³² — ועכצ"ל, שגם אצל מלאכים יש יצה"ר, וכמובן מהמבואר בתניא³³ שכל המלאכים הם בעלי חומר וצורה, ולכן צריך להיות אצלם ביטול החומר אל הצורה.

אבל אעפ"כ, החידוש של מ"ת הוא לא בנוגע לפעולה על היצה"ר כפי שהוא אצל מלאכים, אלא דוקא בנוגע ליצה"ר כפי שהוא אצל נשמות בגופים — "למצרים ירדתם.. יצר הרע יש ביניכם", שדוקא שם פועלים הענין דיתרון האור מן החושך ויתרון החכמה מן הסכלות³⁴, וזהו החידוש דמ"ת, כמבואר בזהר³⁵ בענין הודאת יתרו שהיתה הקדמה למ"ת.

ה. והענין בזה — שכדי שהתורה תפעל למטה, במקום שהוא בבחי' מדבר, יש צורך בעצמות התורה, ולכן צריכה להנתן למטה דוקא: ובהקדים המבואר בקבלה³⁶ בנוגע לגילוי שהי' בארץ מצרים באופן

(34) ע"פ קהלת ב, יג. וראה זח"ג מז, ב.

(35) ח"ב סז, ב. סח, א.

(36) ראה סידור האריז"ל בהגש"פ בפ"י

"אני ולא מלאך כו'". וראה גם לקו"ת צו יב, ג.

(30) רפ"ג.

(31) ראה סה"מ תש"ג ע' 84. וראה גם

תו"מ ח"ה ע' 222. וש"נ.

(32) ראה דרמ"צ כז, רע"א. ובכ"מ.

(33) רפ"מ.

ש"נגלה עליהם מלך מלכי המלכים הקב"ה בכבודו ובעצמו"³⁷, "אני ולא מלאך וכו' אני הוא ולא אחר"³⁷, שזהו לפי ש"טומאת מצרים היתה כ"כ חזקה שאם הי' יורד מלאך (הנה לא זו בלבד שלא הי' פועל יציאת בני"י ממצרים, אלא הוא בעצמו) הי' ח"ו נשקע תוך הקליפה כו"י" (אף שבמקום אחד³⁸ מצינו ש"מ"ש בספרים טעם משום שהמלאך אינו יכול לירד כ"כ במקום הטומאה — דחוק").

ועד"ז בנוגע למ"ת — שכדי לפעול למטה, במעמד ומצב ש"למצרים ירדתם .. יצר הרע יש ביניכם", הוצרכה להיות המשכת התורה בכבודה ובעצמה, עצמות התורה דוקא.

וזהו שאמרו רז"ל³⁹ "כל המצות שעשו לפניך האבות ריחות היו, אבל אנו שמן תורק שמך", והיינו, שקודם מ"ת היתה התורה למטה בבחי' ריחות בלבד, כמו ריח שנמשך ומתפשט בכל מקום, שלכן היתה התורה לא רק למעלה, אלא גם למטה; ואילו במ"ת נמשך למטה עצם התורה — "שמן תורק", "שמן משחת קודש"⁴⁰, ולמעלה נשאר ענין הריח, שהו"ע של הארה כו'.

וטעם הדבר — כיון שהעצם אינו יכול להיות בב' מקומות, ע"ד המבואר בדרושי כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע⁴¹ בנוגע אליהו הנביא שנמצא בכל ברית מילה (כדאיתא בזהר⁴²) באותו זמן במקומות שונים, כיון ששם ישנם רק ניצוצות מנשמתו, ולכן יכול להיות ניצוץ אחד כאן וניצוץ נוסף במקום אחר, משא"כ בשעה שצריך לבוא בגופו, אינו יכול להיות בב' מקומות (שלכן לא הי' בהאדרא, בגלל שהוצרך להציל את רב המנונא סבא כו'⁴³), כיון שהעצם אינו יכול להיות בב' מקומות; לבוא ולהיות כולו לגמרי — אפשר רק במקום אחד.

ועפ"ז יובן מ"ש בתניא⁴⁴ ש"התורה .. נסעה וירדה וכו'", היינו, שנסעה מלמעלה וירדה להיות רק למטה — דלכאורה אין זה מתאים עם מ"ש באגה"ק⁴⁵ שקדושה לא זזה ממקומה — כי, מצד הענין שקדושה לא זזה ממקומה, נשאר למעלה רק ענין הריח, ואילו עצם התורה, נסעה וירדה למטה דוקא.

41 ראה המשך תרס"ו ע' קעח (רלז).

תער"ב ח"א ע' קא [ס"ע קלג]. וראה גם תו"מ

חע"ה ע' 260. וש"נ.

42 ח"א צג, א.

43 זח"ג קמד, ב.

44 פ"ד.

45 ביאור לסו"ך.

37 נוסח הגש"פ.

38 לקו"ת שם טז, א.

39 שהש"ר פ"א, ג (א). וראה לקו"ש

ח"ח ע' 58 ואילך. וש"נ.

40 תשא ל, כה"ל. וראה סה"מ תש"ו ע'

107.

ו. וזהו גם הענין ד"במדבר סיני" — שהענין ד"סיני" (שקשור עם מ"ת) הוא "במדבר" דוקא:

הענין ד"סיני", "שירדה שנאה לאומות העולם כו" — שייך רק בשעה שנמצאים "במדבר", שאז יש שייכות עם אוה"ע, ולכן יכולה וצריכה להיות שנאה לאוה"ע, משא"כ קודם ירידת הנשמה להתלבש בגוף, בהיותה למעלה במעמד ומצב שעליו נאמר⁴⁶ "חי ה' אלקי ישראל אשר עמדתי לפניו", שאז אינה יודעת מחיזו דהאי עלמא, ובלשון הידוע⁴⁷ שאלקות הוא בפשיטות ועולמות (אפילו עולמות העליונים) בהתחדשות — לא שייך אצלה ענין השנאה לאוה"ע.

[וע"ד שמצינו בנוגע לענין האהבה, ששייך רק כשיש לו שייכות עם הדבר הנאהב ע"י הבנה והשגה כו', כמ"ש הרמב"ם⁴⁸ בנוגע לאהבת ה', "היאך היא הדרך לאהבתו .. בשעה שיתבונן האדם וכו'" — עד"ז הוא גם בנוגע לענין השנאה כו'.

וזהו גם הביאור בסיפור החסידים⁴⁹ אודות אחד מתלמידי הבעש"ט שאירע שנאנס ונתאחר בנסיעתו עד סמוך לכניסת השבת, והסיבה לכך היתה כדי שיוכל לתת תיקון למי שנכשל בזה באופן שירגיש את צערו וכאבו כו', שאז יוכל לעשות זאת בשלימות, באופן ד"המפייסו כו"⁵⁰.

ולהעיר גם ממ"ש⁵¹ "הנה אנכי שולח מלאך לפניך גו' השמר מפניו גו' כי לא ישא לפשעכם כי שמי בקרבו" — שמלאך אינו יכול לסבול ענין של חטא, לפי שאין לו שייכות לזה כו'. ועד שמצינו בנוגע לענין התשובה, שלא הי' מקום כששאלו לחכמה ולנבואה ולתורה, אלא רק כששאלו להקב"ה אמר יעשה תשובה ויתכפר לו⁵²].

ודוקא במדבר, שבו צריכים לפעול הענין ד"סיני", "שירדה שנאה לאומות העולם" — פועלת התורה להפכו ממדבר לגריעותא, "נחש שרף ועקרב גו"⁵³, "אשר לא ישב אדם (העליון) שם"⁵⁴, למדבר למעליותא, שלמעלה מציור אדם, שהו"ע ספירת הכתר שלמעלה מסדר השתלשלות, שקשורה עם הענין דמ"ת (כמבואר בלקו"ת בפרשתנו⁵⁵).

46 מלכים"א א, יז. וראה לקו"ש חכ"ה ע' 147 הערה 53. וש"נ.

47 ראה המשך תער"ב ח"ב ס"ע תקלד [ח"ד ע' א'רסחן] ואילך. סה"מ תשו"ו ע' 30.

48 הל' יסוה"ת פ"ב ה"ב.

49 ראה "סיפורי חסידים" (להרש"י

זעווין) מועדים ע' 39 ואילך. וראה גם תו"מ חנ"ח ריש ע' 88. וש"נ.

50 ב"ב ט, ב.

51 משפטים כג, כ"א.

52 יל"ש תהלים רמז תשב. וראה ירושלמי מכות פ"ב ה"ו.

53 עקב ח, טו.

54 ירמי' ב, ו.

55 ד, ג ואילך.

ז. וההוראה וה"בכ"ן מהאמור לעיל בנוגע לפועל:

כשאומרים ליהודי שעליו להתעסק עם יהודי נוסף, עלול הוא לטעון שיהודי הנ"ל שייך למדבר ("א מדבר איד") — אם מצד עצמו, או שלאחרי שמתבונן במעמדו ומצבו, אזי רואה שבערך אליו נמצא פלוני במעמד ומצב של מדבר, והראי', שמצווים עליו להתעסק עמו, וא"כ, מה לו וליהודי ששייך ל"מדבר", או ששייך בכלל ל"בחוקותי"!!!

ועל זה אומרים לו, שכל החידוש של מ"ת הוא דוקא הפעולה במדבר, ולכן בתור הכנה לקבלת התורה בנוגע לעצמו, צריך לעסוק דוקא עם יהודי שהוא בבחי' מדבר, או גם עם יהודי ששייך לבחוקותי, שהרי במדבר שייך גם לבחוקותי, דכשם שבמדבר קשור עם הענין הבא לאחרי, מ"ת, ה"ה קשור גם עם הענין הבא לפניו, בחוקותי, שעל ידו מפסיקים ביניהם, אף שהיו יכולים להפסיק ביניהם בענין אחר (כנ"ל ס"א).

וכך הולכים מ"במדבר סיני" אל "אוהל מועד", וכאמור לעיל (ס"ב) שעניני התורה נאמרו בסיני ונשנו באוהל מועד ונשתלשו בערבות מואב, ומ"ערבות מואב אשר על ירדן ירחו"⁵⁶ נכנסים מיד "אל ארץ טובה ורחבה"⁵⁷ (וחסר רק ה"מכה בפטיש") — כן תהי' לנו.

* * *

ח. דובר כמ"פ שיש הוראה גם משינוי הקביעות משנה לשנה, ובנדו"ד, שגם כשקורין רק פ' במדבר לפני חג השבועות (כאמור לעיל שלפעמים קורין גם פרשת נשא לפני חג השבועות) יש בזה כמה אופנים, וגם מזה צריכה להיות הוראה, כמובן מתורת הבעש"ט⁵⁸ שמכל ענין שבעולם צריך ללמוד התורה, ועאכו"כ מענין הקשור עם קביעות השנה.

והוראה זו צריכה להיות באופן המובן לכל, כמודגש בכך שפ' במדבר שייכת למ"ת, והרי הענין דמ"ת הוא שאז ניתנה התורה לכל אחד מישראל מקטנם ועד גדולם באופן של ירושה, כמ"ש⁵⁹ "תורה צוה לנו משה מורשה גו'", שא' הפירושים בזה הוא מלשון ירושה⁶⁰, והיינו, שעד מ"ת היתה השייכות לתורה אצל כל אחד לפי אופן יגיעתו והשגתו כו', ואילו לאחר מ"ת הרי זה ענין של ירושה, ששייך אפילו אצל תינוק בן יומו⁶¹.

ט. בקביעות שנה זו חל שבת פ' במדבר בערב ר"ח סיון, כך,

(59) ברכה לג, ד.

(60) ראה סנהדרין נט, רע"א.

(61) ראה נדה מד, רע"א (במשנה). רמב"ם

הלי' נחלות ספ"א. טושו"ע חו"מ סרע"ו ס"ה.

(56) מטות לא, יב.

(57) שמות ג, ח.

(58) ראה כש"ט בהוספות סרכ"ג ואילך.

וש"נ (נעתק ב"היום יום" ט אייר).

שמיום השבת נכנסים מיד לר"ח, ועד שזה פועל כבר על יום השבת, שבמנחה אין אומרים צדקתך⁶².

והנה, ענינו של ר"ח סיון — כמ"ש⁶³ "בחודש השלישי גו' ביום הזה באו מדבר סיני", כדאיתא בגמרא⁶⁴ "דכולי עלמא בראש חודש אתו למדבר סיני, כתיב הכא ביום הזה באו מדבר סיני, וכתיב התם⁶⁵ החודש הזה לכם ראש חדשים, מה להלן ראש חודש אף כאן ראש חודש"; וממשיך בכתוב⁶⁶: "ויחן שם ישראל נגד ההר" — "ויחן" לשון יחיד, "כאיש אחד בלב אחד", ולא כ"שאר כל החניות" שנאמר בהם "ויחננו" שהיו "בתרעומות ומחלוקת"⁶⁷,

[וזהו גם הביאור במאמר תמוה בהגדה: "אילו קרבנו לפני הר סיני ולא נתן לנו את התורה דיינו", כפי שהקשו במפרשים⁶⁸ מהי התועלת בקירוב לפני הר סיני ללא נתינת התורה — כיון שהקירוב לפני הר סיני הוא מ"ש "ויחן שם ישראל נגד ההר", שפעל אצל בני ענין האחדות, "כאיש אחד בלב אחד"],

ואז אמר הקב"ה שכיון שבני"הם באחדות, ראויים הם לקבלת התורה⁶⁹, והיינו, שמצד בני"ה נסתיימה ההכנה למ"ת,

— וכמבואר גם בתורה אור⁷⁰, ובארוכה בהגהות הצ"צ באוה"ת⁷¹, שבימי ספה"ע ר"ח סיון הוא "בשבוע הז' ביום ג' בו" שאז "הוא כאילו כבר נכנסה כל השבוע כו", והוא לאחרי יום המ"ד דספה"ע, שאז ישנו כבר הענין ד"רם נעכר ונעשה חלב"⁷² —

אלא שאח"כ הוסיף הקב"ה עוד ענינים בתור הכנה למ"ת, אבל בני מצדם היו מוכנים למ"ת כבר בר"ח סיון.

י. ועפ"ז מובן העילוי שבקביעות שנה זו, ששבת פ' במדבר חל בערב ר"ח סיון — שההוראה שלמדים מפ' במדבר, שצריך להתעסק גם עם יהודי שבבחי' מדבר (כנ"ל בארוכה) היא באופן שמתעצמת ומתאחדת עמו באופן של "יחוד נפלא", כך, שתיכף ומיד [ללא הפסק של ימים נוספים,

62) ראה שו"ע אדה"ז או"ח סוסרצ"ב.	68) ראה גם תו"מ חס"ד ע' 129. וש"נ.
63) יתרו יט, א.	69) ראה ויק"ר פ"ט, ט. דא"ז פ' השלום.
64) שבת פו, ב.	פתחתא דאיכ"ר כ. תנחומא (באבער) יתרו ט.
65) בא יב, ב.	70) יתרו סז, סע"ג.
66) יתרו שם, ב.	71) שם ע' תשפו ואילך.
67) פרש"י עה"פ. וראה מכילתא שם.	72) בכורות ו, ב. וש"נ. וראה לקו"ת פרשתנו יז, ד. ובכ"מ.

ש"כל יומא ויומא עביד עבידתיה"⁷³] נעשה אצלו הענין ד"ויחן שם ישראל", "כאיש אחד בלב אחד", שמתאחד עם כל בני מקטנם ועד גדולם, כולל גם יהודי שבבחי' מדבר, ועומד מוכן לקבלת התורה יחד עם כל בני, כדאיתא בפרדר"א⁷⁴ שכל נש"י היו נוכחים בשעת קבלת התורה.

וכמדובר כמ"פ שגם ענין שהוא בקביעות מיוחדת, יש בו הוראה לא רק לשנה זו, אלא גם על כל שאר השנים, ובאופן שנמשך על כל השנה כולה.

וכאמור, שע"ז עומדים מוכנים לקבלת התורה בששה בסיון, ועד שזוכים גם לקבלת פנימיות התורה לעת"ל מפיו של משיח — שהרי גם פנימיות התורה ניתנה במ"ת⁷⁵, וכידוע הפתגם⁷⁶ שלא יהי' עוה"פ מ"ת, ומ"מ אמרו רז"ל⁷⁷ שתורת עוה"ז הבל היא לגבי תורתו של משיח — גואל ראשון הוא גואל אחרון⁷⁸, בקרוב ממש, בעגלא דידן.

* * *

יא. מאמר (כעין שיחה) ד"ה ויאמר לו יהונתן מחר חודש.

* * *

-
(73) זהר ח"א רה, סע"א. ח"ג צד, ריש ע"ב.	[תשיט]. תער"ב ח"א ע' ססו. ח"ב ע' א'צז [ח"ב ע' תקב. ח"ה ע' א'תקג]. תרפ"ה ע' קצט. ועוד.
(74) פמ"א.	
(75) ראה גם תו"מ ח"פ ריש ע' 342.	(77) קה"ר רפ"ב. פי"א, ח.
וש"נ.	(78) ראה שמו"ר פ"ב, ד"ו. דב"ר ספ"ט.
(76) ראה סה"מ תר"ם ח"א ע' קצט. ע' רפד. המשך תרס"ו ע' כג [לב]. שם ע' תקמו	זח"א רנג, א. שער הפסוקים ויחי מט, יו"ד. תו"א משפטים עה, ב.

הוספה

בי"ה, יט' אייר תשכ"ב
ברוקלין

הווי"ח אי"א נו"נ וכי' הרב מוה' ... שיי

שלום וברכה!

במענה למכתבו בקשת ברכה פ"נ.

בעת רצון יזכירו את זוגתו תחי', על הציון הקי' של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע, מתאים לתוכן כתבו, ויהי רצון שכשם שהביא הבקשה כן יבשר טוב בזה,

מצילום האגרת.

והרי הימים ימי סגולה, בין יום הבהיר ל"ג בעומר וחג השבועות זמן מתן תורתנו תורת חיים, כולל גם חיי הגוף ואדרבה, שהרי ניתנה התורה דוקא למטה, ולהנשמה לאחרי שכבר נתלבשה בגוף, כסיפור חז"ל. ובכל האמור – הרי יפה שעה אחת קודם.
בברכה לבשו"ט

מ. שניאורסאהן

תורת חיים: נוסח התפלה (ברכת שים שלום).
ניתנה התורה דוקא למטה, ולהנשמה .. בגוף, כסיפור חז"ל: שבת פח, סע"ב ואילך.

לזכות

החתן **איתן יוסף** והכלה **סנדי אבה** שיחיו **בריבי**

ליום חתונתם בשעה טובה ומוצלחת

כ"ב אייר, ה'תשפ"ד

ולזכות הוריהם

דבורה שתחיי **בריבי**

אילן וזוגתו **יאהל** שיחיו **רווח**

ולעילוי נשמת אביו

אהרן ב"ר **יוסף** ע"ה

נפטר ש"פ צו, יו"ד ניסן, ה'תש"פ